

визначають межі його прав з оскарження вироку. Для прокурора спеціальною умовою апеляційного оскарження є необхідність захисту публічного (суспільного) інтересу, порушеного, на його думку, незаконним та (чи) необґрунтованим вироком. Ця умова виникає за наявності у прокурора переконаності, що в ухваленому вироку містяться підстави для його скасування чи зміни. Для інших учасників процесу, які зацікавлені в позитивному результаті вирішення провадження, – це будь-які порушення їх процесуальних та (чи) матеріальних інтересів, що мали місце.

Отже, на нашу думку, наявність інституту апеляції в системі українського кримінального процесуального законодавства є важливою гарантією здійснення правосуддя, що дозволяє швидко виправляти помилки, допущені при провадженні в суді першої інстанції. Він розглядається Європейським Судом як один з ефективних засобів захисту прав людини в більшості держав – членів Ради Європи. У зв'язку з цим, ми вважаємо, що дослідження змісту процесуального права особи на апеляційне оскарження вироку та особливостей його реалізації має важливе як теоретичне, так і практичне значення.

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ СУБ'ЄКТОМ ЗЛОЧИНУ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ

Курсант 301 навчального взводу **Хроменко І.О.**

Науковий керівник: викладач кафедри кримінального права
НАВС Олійник О.С.

Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження заходів кримінально-правового характеру стосовно юридичних осіб» фактично доповнено Загальну частину Кримінального кодексу України розділом XIV¹ «Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб». Отже, актуальності набуває проблема

встановлення за певні злочини відповідальності юридичних осіб.

Законодавство про кримінальну відповідальність України визначає, що суб'єктом цього злочину може бути громадянин України, іноземний громадянин (підданий), а також особа без громадянства, що є підсудними судам України (ст.ст. 6–8, 18 КК України). Таку саму позицію щодо визнання суб'єктом злочину лише фізичної особи займає кримінальне законодавство багатьох країн (наприклад, Китайської Народної Республіки (ст. 17 КК), Республіки Азербайджан (ст. 19 КК), Республіки Болгарія (ст. 31 КК), Республіки Казахстан (ст. 14 КК), Російської Федерації (ст. 19 КК) тощо).

Разом із тим, кримінальне законодавство деяких зарубіжних країн (США, Канада, Великобританія, Данія, Литовська Республіка, Франція тощо) допускає кримінальну відповідальність юридичних осіб.

Так, ґрунтуючись на рекомендаціях, що випливають із міжнародних договорів, окремі дослідники (В. І. Осадчий, Е. М. Кісілюк, І. Б. Медицький, О. О. Бахуринська, О. О. Михайлов, О. Ф. Пасєка та інші) пропонують ввести кримінальну відповідальність юридичних осіб в Україні шляхом внесення змін до КК України. Прихильники кримінальної відповідальності юридичних осіб особливо звертають увагу на значну шкоду, яка заподіюється, наприклад, внаслідок вчинення екологічних злочинів, а також на те, що порядок накладення та виплати штрафів у фізичних та юридичних осіб суттєво відрізняються. Визнання юридичних осіб суб'єктами злочинів у найбільш вразливих сферах суспільних відносин створить умови для швидкої та невідвортної відповідальності за екологічні, деякі економічні, комп'ютерні та інші злочини.

Важливо з'ясувати, які Україна має міжнародні зобов'язання на предмет вирішення питання щодо встановлення кримінальної відповідальності юридичних осіб, однак без зобов'язання останньої до встановлення саме кримінальної відповідальності таких.

Конвенція ООН «Проти транснаціональної організованої злочинності» від 15.11.2000 р. (підписана 15.11.2000 р., ратифікована 4.02.2004 р., набула чинності для України 21.05.2004 р.) у ст. 10 встановлює, що за умови дотримання

правових принципів держави-учасниці відповідальність юридичної особи може бути кримінальною, цивільно-правовою або адміністративною.

У ст. 26 Конвенції ООН проти корупції від 31.10.2003 р. (підписана від імені України 11.12.2003 р., ратифікована - 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.01.2010 р.) теж зазначено, що відповідальність юридичних осіб може бути кримінальною, цивільно-правовою чи адміністративною.

Також за умови встановлення кримінальної відповідальності юридичних осіб (яка вже є у чинному вітчизняному законодавстві: адміністративному, господарському та цивільному) не буде вирішене найважливіше практичне питання: як змусити юридичну особу заплатити за заподіяну шкоду. Прихильники визнання юридичних осіб суб'єктами злочинів ще одним з видів покарань до них пропонують встановити штраф, мотивуючи це необхідністю поповнення державного бюджету України. Однак накласти штраф чи збільшити розмір штрафу (до максимальних розмірів) можна за допомогою адміністративного, господарського та цивільного законодавства України без допомоги кримінального законодавства. Інша справа – удосконалити механізм стягнення відповідних коштів за порушення цивільного, господарського або іншого регулятивного законодавства з визначеною із вказаною метою. Однак, вказане питання виходить за межі нашого дослідження.

ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Курсант 301 навчального взводу **Хроменко І.О.**

Науковий керівник: професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник **Мінченко С.І.**

У сучасних соціально - економічних та соціально – політичних умовах проблема злочинності неповнолітніх набула особливої гостроти та актуальності. Фахівці з різних областей